

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

Број 1403-411/5
Скопје, 08.06.2006 година

ДО

**ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ЕДИНИЦАТА
НА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА ЛАБУНИШТЕ**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Органот на единицата на локална самоуправа Лабуниште за 2004 година, кои се прикажани на страните од 7 до 9.

2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е извршена согласно член 55 од Законот за буџетите, член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 8 од Законот за државна ревизија.

3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи на Органот на Општина Лабуниште за годината која и претходи на годината која е предмет на оваа ревизија.

4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:

- Јакуп Казими, градоначалник на општина Лабуниште, од 01.01.2004 година до 31.12.2004 година.

5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој извештај, прикажан на страните 1 до 6, и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.

6. Ревизијата од точка 1 на овој извештај е планирана и извршена во периодот од 14.02.2006 до 17.02.2006 година, од страна на тим на Државниот завод за ревизија во состав:

- Лилјана Стојанова - Помошник ГДР, и овластен државен ревизор;
- Петре Гаврилов - Виш ревизор
- Лила Зафировска – Виш ревизор;

7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:

- дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат

финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива;

- дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи;

8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.

9. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користени сметководствени принципи, како и на важни проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.

10. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2004 година, ревизорите на Државниот завод за ревизија го утврдија следното:

10.1. Неправилна примена на акти

10.1.1. Општината има донесено решенија за вработените со статус на државни службеници, иако не е добиена согласност од Агенцијата за државни службеници на актите за организација и систематизација на работните места кое не е во согласност со одредбите на член 94 од Законот за локална самоуправа. Непочитување на законските одредби придонесува до зголемени трошоци и нереални финансиски извештаи.

Препорака:

По овие наоди ревизијата не дава препорака од причини што општина Лабуниште е населено место на општина Струга, согласно Законот за територијална организација на локалната самоуправа во Република Македонија (Сл. Весник на РМ. Бр, 55/04) . При донесување на актите од правата од работен однос кај општина Струга треба да се имаат во вид состојбите кои се актуелни кај општина Лабуниште.

10.2. Неправилна примена на сметководствени политики и начела

10.2.1. Не е евидентиран целосно имотот (земјиште и објекти) согласно Решението за пренесување право на сопственост на недвижен имот од Република Македонија на општина Лабуниште врз основа на спроведен делбен биланс број 23-257/98 од 08.02.2000 година. Од Републичката геодетска управа, нема обезбедено имотни листи за имотот со кој располага општината. Тоа е поради неажурност на надлежните служби Поради тоа искажаната состојба на материјалните средства на 31.12.2004 година не ја претставува реалната состојба на материјалните средства и нивните извори.

Препорака:

Надлежното одделение во општина Струга да преземе активности на основа решението и имотните листи кои треба да ги обезбеди од републичката геодетска управа, да изврши евидентирање на материјалните средства кои се сопственост на општина Лабуниште.

10.2.2. Не е извршен попис на паричните средства, побарувањата и обврските со состојба на 31.12.2004 година, а извршен е попис на материјалните средства и не е извршено усогласување на нивната вредност искажана во сметководството со фактичката состојба, согласно одредбите на Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници. Неспроведувањето на пописот согласно законските одредби придонесува за неутврдување на реалната состојба на средствата и нивните извори и придонесува за нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Да се преземат мерки и активности Комисијата за попис да врши попис на постојаните средства, побарувањата и обврските во согласност со законските прописи, со што ќе се обезбеди усогласување на состојбата на средствата и нивните извори, меѓу фактичката и сметководствената состојба.

10.2.3. Општината нема воспоставен систем на редовна внатрешна сметководствена контрола, кое не е во согласност со член 17 од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници (Сл.весник бр.61/02). Советот на општина Лабуниште нема формирано и Одбор за контрола на финансиско материјалното работење, кој треба да го информира Советот на општината за материјално финансиското работење. Немањето на редовна внатрешна сметководствена контрола овозможува ненаменско трошење на јавните средства и зголемени трошоци.

Препорака:

Да се почитуваат одредбите од Законот за буџети, Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници поточно член 17 и да се воспостави систем на интерни контроли вклучително и редовна внатрешна сметководствена контрола.

10.2.4. Во врска со набавката и трошењето на материјалите и набавката и ставањето во употреба на ситниот инвентар не е утврдена конзистентна сметководствена политика за евидентирање на залихите на материјали, резервни делови и ситен инвентар и нивен отпис при ставање во употреба, која треба да се применува во целиот пресметковен период согласно Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Претходно наведеното, доведува, да се нема увид во состојбата на залихите на материјали и ситен инвентар и да се нема политика за евидентирање на истите.

Препорака:

Надлежното одделение за сметководство во општина Струга да го има во вид овој факт и да изгради конзистентна сметководствена политика за евидентирање на набавките и трошењето на материјалите и ситниот инвентар.

10.2.5. Кај благајничкото работење постапувано е спротивно на одредбите од Законот за платен промет и одредбите за благајничко работење и констатирани се следните неправилности.

- Нема донесено одлука за благајнички максимум;
- Благајничките извештаи се изготвуваат формално како документ од страна на благајникот од подрачната единица на министерството за финансии, истите не се поткрепени со комплетни сметководствени документи (каса исплати, фискални сметки, списоци за исплата со потписи од лица на кои е извршена исплата), поради што не може да се потврди реалноста на исплатата со кои ќе се потврдат исплатите од благајната;
- Преку благајна исплатено е 1,928 илјади денари при што подигањето на пари од жиро сметката го врши градоначалникот, парите не се уплаќаат во благајната поради што ревизијата неможеше да се увери дека овие средства се исплатени.

Непочитувањето на законските одредби за благајничкото работење придонесува за неточно искажување на паричните средства во благајната и до можни злоупотреби на истите.

Препорака:

Надлежното одделение при општина Струга да донесе акт за благајничко работење, при што јасно ќе се разграничат надлежностите на вработените, а при донесувањето на актот за благајничко работење да се имаат во вид недоследностите при работењето на општина Лабуниште.

10.2.6. Општината располага со материјални средства како што се: водоводи, патишта, улици и други објекти кои во книговодството на општината не се евидентирани на соодветните сметки пропишани со Правилникот за сметковниот план на буџетите и буџетските корисници и Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници. Општина Лабуниште нема воведено евиденција на споменатите објекти, истото е резултат на една подолго применувана пракса. Нереалното искажување на материјалните средства не дава права слика за состојбата на материјалните средства и нивните извори во општината.

Препорака:

- Да се преземат мерки и активности за евидентирање на локалните патишта и улици, водоводи и други комунални објекти кои припаѓаат на општината, и
- Да се воведат пракса за евидентирање на капиталните расходи на соодветните конта за материјалните и нематеријалните средства и Државниот - јавен капитал.

10.2.7. Не е извршено пресметување на амортизација и не се применети годишните стапки за отпис на долгорочните средства за буџетите и буџетските корисници согласно Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници, односно на ревизијата не и беше презентирана пресметка на амортизација. Неизвршениот отпис на вредноста на долгорочните средства придонесува да се нема реална вредност на постојаните средства.

Препорака:

Надлежното одделение да врши отпис на вредноста на долгорочните средства со примена на годишните стапки пропишани со Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.

10.2.8. Обврските спрема добавувачите во сметководствената евиденција на општината не се евидентираат во моментот кога настанал должничко доверителниот однос и кога е добиена фактура за извршена набавка на добра или за извршена услуга а се евидентираат во моментот кога се врши плаќање на истите што е спротивно на Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Ова се должи на една долго применува пракса и непочитување на одредбите од Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Со ваквиот начин на евидентирање се нема реална состојба на обврските спрема добавувачите како и на задолженоста на општината.

Препорака:

Обврските спрема добавувачите да се евидентираат во сметководствената евиденција кога настанал должничко доверителниот однос, без разлика дали се платени или не. На тој начин, во секој момент општината има реална слика за вкупната состојбата на обврските спрема добавувачите и за делот од истите кој е платен и за делот кој останува за плаќање.

10.3.Неправилности во искажување на приходите и расходите

10.3.1. Ставката Нето основни плати и наемнини е преценета во вкупен износ од 130 илјади денари, за кој износ преценети се трошоците и потценет е вишокот на приходи над расходи поради примена на повисок коефициент за пресметка на плата на градоначалникот и дел од вработените. Истото не е во согласност со одредбите на

член 17в од Законот за плати и други надоместоци на пратениците во Собранието на РМ и други именувани лица во Републиката и Законот за плати во РМ.

Препорака:

При исплата на платите да се почитуваат одредбите од Законот за плати и други надоместоци на пратениците во Собранието на РМ и други бирани и именувани лица во Републиката и Законот за плати во Република Македонија.

10.3.2. Кај ставката Стоки и услуги во Билансот на приходи и расходи евидентирани се расходи во вкупен износ од 1,993 илјади денари за кои финансиската документација е некомплетна (фактурите немаат испратници, сметкопотврдите се без фискални сметки, каса исплати не потпишани од примателот на средствата, патни сметки од 2003 година неевидентирани во сметководствената евиденција, исплати по профактура, исплати без фактури и сметкопотврди), кое не е во согласност со Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници, и тоа за следните ставки:

- патни и дневни расходи за износ од 32 илјади денари
- набавка на гориво за износ 30 илјади денари;
- телефонски сметки за износ од 218 илјади денари;
- комуникација и транспорт за износ од 38 илјади денари;
- материјали за износ од 368 илјади денари;
- материјали, евидентирани исплати за износ од 191 илјади денари без прилог фактури;
- тековно одржување за износ од 773 илјади;
- тековно одржување, евидентирана е исплата за износот од 25 илјади денари без прилог фактура;
- договорни услуги за износ од 135 илјади денари;
- други оперативни расходи, евидентирана исплата за судско решение кое не е доставено во прилог за износ од 18 илјади денари.
- други оперативни расходи за износ од 165 илјади денари за репрезентација;

Немањето на соодветни интерни акти и контролни постапки доведува до зголемени трошоци, непоткрепени со исправна и комплетна документација.

(Прилог бр.1 од Извештајот)

10.3.3. На позицијата Тековни трансфери и субвенции во Билансот на приходи и расходи евидентирани се расходи во вкупен износ од 131 илјади денари со некомплетна финансиска документација како основ за книжење и признавање, спротивно на Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници (Прилог бр. 2 од Извештајот) и тоа:

- на ставката трансфер до непрофитни организации за износ од 70 илјади денари;
- на ставката трансфер до меѓународни организации за износ од 61 илјади денари.

Немањето на изградени критериуми при одобрување на средства за одредени намени помошти и донации му овозможува на Градоначалникот да се раководи од сопствени и лични критериуми. Ваквиот начин на работење може да придонесе за зголемени трошоци по овие основи без да се планирани со буџетот.

10.3.4. Ревизијата се оградува од реалноста и објективноста на направените расходи на ставката Купување на капитални средства во вкупен износ од 353 илјади денари, непоткрепени со валидна и веродостојна документација како основ за книжење и признавање кое не е во согласност со одредбите од член 12 од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници (Прилог бр.3 од Извештајот) и тоа:

- на ставката купување на мебел и канцелариска опрема за износ од 132 илјади

денари;

- на ставката основно и специјално одржување за износ од 221 илјади денари.

Непочитувањето на законските прописи и немањето на внатрешни сметководствени контроли придонесува до зголемени и нереални трошоци по овие основи.

Препорака:

- Настанатите финансиски трансакции да бидат поткрепени со веродостојни, вистинити и уредни сметководствени документи кои целосно и вистинито ја претставуваат финансиската трансакција;
- Евидентирањето на документацијата да се врши редовно, а не кога по истата се плаќа;
- Да се почитуваат одредбите од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и да се воспостават внатрешни контроли за уредно ликвидирање на документацијата пред исплатата на истата.
- Документите во делот на капиталните трошоци да се : потпишани од надзорен орган, инвеститор и изведувач, прилог градежна книга, а со завршната ситуација и документ за прием и предавање во употреба на објектот;

10.4. Ненаменско и незаконско користење на средства

10.4.1. Неприменување на одредбите од Законот за јавни набавки:

- Не е спроведена постапка за јавни набавки во вредност од 540 илјади денари што е спротивно на член 29 од од Законот за јавни набавки (Прилог бр.4 од Извештајот);
- Не е спроведена соодветна постапка за јавни набавки во вредност од 1,216 илјади денари, што е спротивно на член 48 и 72 од Законот за јавни набавки (Прилог бр.5 од Извештајот);
- Не е донесен интерен акт-Правилник за регулирање на начинот и постапката на набавките од мала вредност;
- Не се води посебна евиденција за малите набавки;

Неспроведување на постапките за јавни набавки согласно Законот создаваат можност за фаворизирање на одредени фирми, ја спречуваат конкуренцијата и придонесуваат за набавки по зголемени цени.

Препорака:

Да се обезбеди целосна примена на Законот за јавни набавки во сите негови аспекти во зависност од видот и вредноста на набавката.

11. Вкупниот ефект од изнесените наоди во точката 10.3. е преценување на расходите и подценување на вишокот на приходи над расходи за вкупен износ од 130 илјади денари во Билансот на приходи и расходи за 2004 година.

12. Според наше мислење поради значајноста на прашањата изнесени во точките 10.2. и 10.3., финансиските извештаи на Органот на општина Лабуниште не ја претставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на единицата на локална самоуправа Лабуниште под 31 декември 2004 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум согласно важечката законска регулатива.

13. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точката 10.4., кај единицата на локална самоуправа Лабуниште не е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2004 година.

Скопје, 19.05.2006 година

Овластен државен ревизор
Лилјана Стојанова

ОРГАН НА ОПШТИНА ЛАБУНИШТЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ОРГАН НА ОПШТИНА ЛАБУНИШТА
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Ден.	
		2004	2003
Приходи			
Даночни приходи	3.3	111	0
Неданочни приходи	3.4	38	1
Трансфери и донации	3.5.	5,022	3,985
Вкупно приходи		5,171	3,986
Расходи			
Тековни расходи			
Плати, наемнини и надоместоци	3.1.1.	1,941	1,491
Стоки и други услуги	3.1.2.	2,642	2,167
Тековни трансфери	3.1.3.	236	18
Вкупно тековни расходи		4,819	3,676
Капитални расходи			
Купување на капитални средства	3.2.1.	352	310
Вкупно капитални расходи		352	310
Вкупно расходи		5,171	3,986
Нето вишок на приходи - добивка по оданочување		0	0

ОРГАН НА ОПШТИНА ЛАБУНИШТЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Орган на Општина Лабуништа
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31 ДЕКЕМВРИ

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Ден.	
		2004	2003
Активa			
Постојани средства			
Материјални средства	4.1.1.1.	458	255
Вкупно постојани средства		458	255
Вкупна актива		458	255
Пасивa			
Извори на средства			
Извори на капитални средства	4.2.1.1.	371	168
Ревалоризациона резерва	4.2.1.2.	87	87
Вкупно извори на деловни средства		458	255
Вкупна пасивa		458	255

**ОРГАН НА ОПШТИНА ЛАБУНИШТЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Орган на Општина Лабуништа

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2004 ГОДИНА**

во 000 Ден.

О П И С	Опрема	Вкупно
Состојба на ден 01 Јануари 2004	1753	1753
		0
Зголемување по основ на:	203	203
Набавки	203	203
Инвестиции во тек-градежни објекти	0	0
Ревалоризација на капитални средства	0	0
		0
Намалување по основ на:	1498	1498
Отпис на капитални средства	1498	1498
Ревалоризација на отпишани капитални средства	0	0
Амортизација		0
		0
Состојба на ден 31. Декември 2004	458	458